

**Wewnątrzszkolnego System
Doradztwa Zawodowego
w Szkole Podstawowej w Okonku
rok szkolny 2024/2025**

Informacje wstępne do WSDZ

Zmiany zachodzące we współczesnym świecie zmuszają człowieka do podejmowania wielu różnorodnych decyzji związanych z wyborem zawodu, poziomu i kierunku kształcenia. Nie każdy jednak potrafiący jest w stanie, dokonać samodzielnego wyboru, który byłby dla niego optymalny, to znaczy uwzględniający indywidualne możliwości, potrzeby, predyspozycje psychofizyczne. Takie zadanie może nie być łatwe, szczególnie dla ucznia. Zaplanowanie i realizacja kariery edukacyjno-zawodowej wymaga poświęcenia dużej ilości czasu i wysiłku, niejednokrotnie konieczne jest spotkanie ze specjalistą, głównie z doradcą zawodowym.

Wewnątrzszkolny Program Doradztwa Zawodowego (WPDZ) staje się ważnym elementem modernizacji systemu edukacji, w tym głównie systemu edukacji zawodowej. WPDZ stwarza uczniowi realną możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swojego miejsca na drodze kariery zawodowej – poznania siebie i własnych predyspozycji zawodowych, zaplanowania własnej kariery zawodowej. Ponadto tworzony system doradztwa winien zapewnić poznanie procesu aktywnego poszukiwania pracy. Wreszcie powinien stworzyć możliwość kształcenia umiejętności radzenia sobie ze zmianami, poprzez rozwijanie umiejętności adaptacyjnych oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom.

Założenia WSDZ oraz cele orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań mających na celu prawidłowe przygotowanie uczniów do podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych.

Główne założenia:

- WSDZ to celowe, systematyczne i zaplanowane działania podejmowane przez szkołę,
- Placówka realizuje koncepcję uczenia się przez całe życie,
- działania realizowane są w sposób spójny zgodnie z programem realizacji na każdy rok szkolny.

Cel orientacji zawodowej (klasy I-VI)	Cel doradztwa zawodowego (klasy VII-VIII)
• zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami, kształtowanie pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz pobudzanie, rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień, Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkoły z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.	• wspieranie uczniów w procesie przygotowania ich do świadomego i samodzielnego wyboru kolejnego etapu kształcenia i zawodu, z uwzględnieniem ich zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji zawodowych oraz informacji na temat systemu edukacji i rynku. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkoły z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.

Kto jest adresatem działań w zakresie doradztwa?

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Akty prawne regulujące doradztwo w szkole:

- Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1457 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 967).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie MEN z 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2017 r. poz. 703).
- Rozporządzenie MEN z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).

Realizatorzy działań w szkole

Wszyscy członkowie rady pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby zatrudnione w szkole. Współpracują one z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ. Program realizacji WSDZ na dany rok szkolny opracowuje doradca zawodowy albo inny nauczyciel lub nauczyciele odpowiedzialni za realizację doradztwa zawodowego w szkole, **wyznaczeni przez dyrektora szkoły**.

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się **doradca zawodowy lub wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel**, w tym nauczyciel wychowawca opiekujący się oddziałem, pedagog lub psycholog.

Jakie są zadania WSDZ?

- zapoznavanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym,
- wspieranie ich w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy,
- inspirowanie do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów,
- udzielanie pomocy w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji związanych z dalszą ścieżką edukacyjną i zawodową.

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek,
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla klas I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych: kl. I-VI – prowadzenie orientacji zawodowej, kl. VII – 10 godzin lekcyjnych, kl. VIII – 10 godzin lekcyjnych, kl. VII i VIII – realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych – minimum 5 godzin,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego,
- praca z informatorami o zawodach,
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkół,
- projekcje filmów o zawodach,
- tworzenie kół zainteresowań,
- wizyty zawodoznawcze,
- udział w targach edukacyjnych,
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na stronie internetowej lub szkolnej stronie Facebooka.

Przykłady działań kierowanych do rodziców/opiekunów prawnych:

- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach,
- organizowanie spotkań doradczych,
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego,
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego wymiana doświadczeń, baza wiedzy,
- organizowanie lekcji otwartych.

Jakie metody pracy zastosować?

W poradnictwie indywidualnym metody stosowane w pracy doradczej to m.in.:

- konsultacje i porady indywidualne,
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W poradnictwie grupowym stosowane metody w pracy doradczej to m.in.:

- burza mózgów, dyskusja, pogadanki,
- metody testowe jak np. ankiety,
- metoda dramy: inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody audiowizualne: filmy, prezentacje multimedialne,
- treningi umiejętności społecznych,
- gry symulacyjne i zabawy.

Sojusznicy i sieci współpracy:

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna,
- biblioteka pedagogiczna,
- ośrodek doskonalenia nauczycieli,
- centrum kształcenia praktycznego (CKP),
- kuratorium oświaty, organ prowadzący,
- urząd pracy,
- pracodawcy, przedsiębiorcy,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki kultury.
-

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ – dla uczniów:

- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych,
- potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII),
- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII),
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII),
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Jak monitorować i ewaluować WSDZ – przykłady:

- rozmowy z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz z uczniami
- ocena współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. ankiety dla pracodawców),
- sprawozdania z pracy doradcy zawodowego/osoby realizującej orientację zawodową w klasach I-III,
- bieżące wypełnianie przez wychowawców i nauczycieli ankiet z przeprowadzonych działań w klasach IV-VI,
- ocena zajęć prowadzonych w klasach VII-VIII z doradztwa zawodowego.

Program realizacji WSDZ dla klas I-III

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznanie siebie	„Poznajmy się” - gry i symulacje - zachęcanie uczniów do opisywania swoich zainteresowań, prezentowania ich w grupie	wrzesień- listopad 2024	wychowawca, wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog	
	„Mały artysta” - zajęcia plastyczne -umożliwienie uczniom prezentacji swoich zdolności (wystawy prac, występy)	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, wychowawcy świetlicy	
	„To, co kocham” - zapoznanie uczniów z zainteresowaniami innych ludzi	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, wychowawcy świetlicy	rodzice
	„Moje mocne strony” projekt - cykliczne spotkania wspierające uczniów w poznawaniu swoich zalet i mocnych stron	styczeń-czerwiec 2025	wychowawca, wychowawcy świetlicy, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
Świat zawodów i rynek pracy	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca, doradca zawodowy	
	„Na scenie życia zawodowego” - drama-zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról i scenek związanych z zawodami	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	
	„Miasteczko zawodów” - cykl spotkań z przedstawicielami zawodów	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy	rodzice, Policja, Straż Pożarna

	„Tablica zawodów” - centrum informacji edukacyjno-zawodowej	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, wychowawcy świetlicy, doradca zawodowy
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Moje mocne i słabe strony”? pogadanki - rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny w kontekście ulubionych zajęć/przedmiotów	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, pedagog, psycholog
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Dzisiaj Jaś, jutro Jan” – drama, odgrywanie scenek „Kim chciałbym zostać jak dorosnę?”.	rok szkolny 2024/2025	wychowawca

Program realizacji WSDZ dla klas IV-VI

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznawanie własnych zasobów	„Ja, czyli kto?” - zajęcia warsztatowe dotyczące określania własnych zainteresowań i uzdolnień oraz kompetencji	IV-VI	wrzesień- grudzień 2024	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	Poradnictwo indywidualne - testy predyspozycji zawodowych	VI	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych	IV-VI	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	UP
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas IV-VI	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca	
Świat zawodów i rynek pracy	Rozmowy z rodzicami nt. rozpoznawania planów edukacyjnych i zawodowych uczniów	VI	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy	
	„Zawód w praktyce” - wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy – poznanie określonych grup zawodowych	IV-VI	styczeń- czerwiec 2025	wychowawca, doradca zawodowy, nauczyciele	przedsiębiorcy, pracodawcy, zakłady pracy
	„Życ, by pracować czy pracować, by żyć?”-	IV-VI	rok szkolny	wychowawca	rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze

Rynek edukacyjny i uczenie się	Rozmowa doradczą dot. indywidualnego sposobu nauki	IV-VI	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
Planowanie przez całe życie	„W świecie informacji” - pogadanki dot. pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł	IV-VI	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	„Mam tę moc”- zajęcia grupowe dot. planów edukacyjno-zawodowych	V-VI	kwiecień-czerwiec 2025	doradca zawodowy	Urząd Pracy

Program realizacji WSDZ dla klas VII-VIII

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Oddziały	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje
Poznanie własnych zasobów	„W zdrowym ciele, zdrowy duch” - zajęcia warsztatowe dot. samoceny stanu zdrowia psychicznego i fizycznego Konsultacje indywidualne dot. zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych	VII-VIII VII-VIII	wrzesień- grudzień 2024 rok szkolny 2024/2025	wychowawca, pielęgniarka szkolna doradca zawodowy, pedagog, psycholog	 poradnia psychologiczno-pedagogiczna

Świat zawodów i rynek pracy	Rozmowy doradcze dot. możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	
	„Moja hierarchia wartości” - projekt realizowany w ramach godzin z wychowawcą	VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca	
	Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach, predyspozycjach zawodowych	zebrania z rodzicami klas VII-VIII	terminarz zebrań z rodzicami	wychowawca	
	Spotkanie dotyczące oferty szkół ponadpodstawowych i zasad rekrutacji	VIII i ich rodzice	terminarz zebrań z rodzicami	doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	„Świat wokół nas” - wizyty studyjne celem porównania własnych zasobów i preferencji z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców	VII-VIII	styczeń-maj 2025	wychowawca, nauczyciele	pracodawcy, przedsiębiorcy, zakłady pracy
	„Pierwsze wrażenie” - trening umiejętności społecznych - zajęcia z autoprezentacji	VII-VIII	listopad-grudzień 2024	doradca zawodowy, psycholog	poradnia psychologiczno-pedagogiczna
	„I co dalej?” - zajęcia grupowe - analiza ofert szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia	VIII	rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe
	Zajęcia grupowe - zapoznanie z zasadami rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych		rok szkolny 2024/2025	wychowawca, doradca zawodowy	szkoły ponadpodstawowe,

	Udział uczniów w dniach otwartych	VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog	szkoły ponadpodstawowe
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych	Konsultacje indywidualne - motywowanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog, nauczyciele	
	„Być kowalem własnego losu” - rozmowy doradcze dot. celów i planów edukacyjno-zawodowych	VII-VIII	rok szkolny 2024/2025	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog, psycholog	
	„Współ w zespół” - pogadanka dot. instytucji wspierających w wyborze ścieżki edukacyjno-zawodowej prowadzona w ramach godziny z wychowawcą	VII-VIII	wrzesień-grudzień 2024	wychowawca	

DYREKTOR SZKOŁY

Nina Włodarczyk